

Vergaderjaar 2019–2020

26 643

Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

Nr. 684

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 27 mei 2020

In het Algemeen Overleg Digitale Overheid van 4 december 2019¹ heb ik de Kamer een brief toegezegd over de analyse betreffende de dataopslag van de rijksoverheid in Nederland, het vitale karakter van datacenters en de impact van de datacenterstop in Metropoolregio Amsterdam op de uitvoering van de Ruimtelijke Strategie Datacenters. Met deze brief voldoe ik, mede namens de Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, aan deze toezegging. Tevens beantwoord ik twee Kamervragen betreffende eigenaarschap en infrastructuur van overheidsdatacenters. Deze Kamervragen maken deel uit van de Kamervragen van 2 december 2019, gesteld door het lid Van den Berg (CDA) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid (JenV) en Economische Zaken en Klimaat (EZK). Bij de beantwoording² is aan uw Kamer gemeld dat deze twee vragen middels onderhavige brief worden beantwoord. Tevens is bij deze beantwoording reeds ingegaan op de gestelde vraag tijdens het Algemeen Overleg van 4 december 2019 over het vitale karakter van datacenters.

Analyse dataopslag van de rijksoverheid in Nederland

De rijksoverheid voert een actieve strategie om dataopslag en verwerking ten behoeve van het Rijk in Nederland plaats te laten vinden. Deze strategie komt voort uit het streven naar een krachtige, kleine en dienstverlenende rijksoverheid zoals vastgelegd in het programma Compacte Rijksdienst (CRD)³ en uit de Informatiseringstrategie (I-strategie) Rijk⁴ die op 14 februari respectievelijk 15 november 2011 aan uw Kamer zijn toegezonden. De strategie heeft onder andere tot doel om de ICT-voorzieningen samen te brengen tot een samenhangend geheel

¹ Kamerstuk 26 643, nr. 665

² Aangangsel Handelingen II 2019/20, nr. 1438

³ Kamerstuk 31 490, nr. 54

⁴ Kamerstuk 26 643, nr. 216

van gespecialiseerde ICT-dienstverleners en een digitale infrastructuur waarop beleidsontwikkeling, uitvoering, toezicht en handhaving tot stand wordt gebracht. Het programma CRD bestond uit vijf projecten, waaronder project vier: ICT infrastructuur van het Rijk. Een van de concrete doelstellingen van dit project was om de verbrokkelde ICT-infrastructuur van de rijksdienst meer een samenhangende datacentervoorziening te laten worden door de consolidatie van de rijksdatacenters van 64 naar vier à vijf overheidsdatacenters (ODC's). De grondslag voor deze consolidatie, die naar verwachting in 2020 wordt afgerond, is geënt op zeven kaders. Deze kaders vormen algemene eisen van de te realiseren ODC's. Een van de kaders houdt in dat de data die in de ODC's worden opgeslagen of verwerkt binnen de Nederlandse beschikkingmacht moeten vallen. De strikte eis hierbij is dat de data in Nederland moeten blijven om de veiligheid te borgen. Hiertoe werd destijds besloten nadat het kennisinstituut ENISA van de EU concludeerde dat het uitbesteden van ICT diensten, dan wel opslag van informatie buiten Nederland, lastig te mitigeren risico's met zich bleek mee te brengen. In de brief van 20 april 2011⁵ aan uw Kamer over cloud computing en in het verslag van een schriftelijk overleg van 8 juni 2011⁶ over de inrichting van een overheidscloud is deze randvoorwaarde vermeld.

Impact van de datacenterstop op de uitvoering van de datacenterstrategie

De gemeenten Amsterdam en Haarlemmermeer hebben op 12 juli 2019 een voorbereidingsbesluit genomen om meer grip te krijgen op de vestiging van datacenters in de gemeente en hiertoe regionaal beleid te ontwikkelen. Deze regionale uitwerking past binnen de doelstellingen van de Ruimtelijke Strategie Datacenters die begin 2019 aan de Kamer is gestuurd⁷.

De strategie, schetst de ontwikkeling voor korte, middellange en lange termijn om vroegtijdig de groei van deze sector mee te nemen in de ruimtelijke inrichting van Nederland en een goede combinatie mogelijk te maken met andere ruimte vragende (nationale) belangen. Daarmee is het een adaptieve strategie die in de betreffende regio's om uitwerking en een integrale afweging vragen.

Amsterdam en Haarlemmermeer werken met andere partijen binnen de Metropool Regio Amsterdam aan deze integrale afweging, inclusief de belangrijkste uitgangspunten uit de strategie die ook in de Ontwerp NOVI⁸ zijn opgenomen: beschikbaarheid van duurzame energie, levering van restwarmte aan warmtenetwerken in stedelijk gebied en voldoen aan eisen die marktpartijen stellen aan digitale connectiviteit.

Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties volgt de ontwikkelingen in de regio nauwgezet en gaat in het kader van de Verstedelijkingsstrategie MRA in gesprek wanneer de regionale ruimtelijke uitwerking vorm heeft gekregen.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
R.W. Knops

⁵ Kamerstuk 26 643 nr. 179

⁶ Kamerstuk 26 643 nr. 183

⁷ Kamerstuk 34 682, nr. 9

⁸ Nationale Omgevingsvisie